

[Gert Petersen]

Nøjagtig sådan blev det ikke udtrykt, men dette, at vi nu har prøvet længe nok med fredelige midler og der nu må militære midler til for at sætte serberne på plads, gik igennem adskillige indlæg, og det var også en undertone, jeg hørte hos statsministeren.

Det er i strid med FN's holdning. Det er ikke det, FN har lagt op til. Må jeg minde om, at muslimerne, da de sikre zoner blev besluttet i den meget omtalte resolution 836 og tidligere 824, var dybt skeptiske over for det. De var nærmest afvisende. De tilsluttede sig ideen, men under protest, og sagde, at det var ghettoer, at det ville ende med reservater ligesom reservaterne for indianerne i USA.

Det er det, FN har besluttet, og det er det, vi drøfter her. Det er ikke noget med, at man nu skal gå ind i krigen og sikre, at den får et helt andet udfald, efter at vi så længe har prøvet med fredelige midler at få den til at få et andet udfald. Det skal jeg lige gøre opmærksom på.

Men hvorfor hører vi de toner? Jeg tror, vi hører dem på grund af det militante NATO-indslag, som er kommet, og som udenrigsministeren ikke kan få øje på. Jeg forstår godt psyken. Jeg har den psykologiske forklaring på udenrigsministerens holdning. Han har været en af de fremmeste fortalere for, at man ikke skulle luftbombe. Han har vendt sig imod det gang på gang, og det, han har sagt, har været hamrende godt og rigtigt. Det er det ikke længere. Så skal han finde en forklaring på det, og så får vi altså nogle betragtninger om, at det i virkeligheden kun er meget begrænsede skridt osv. Det er det også for så vidt angår FN. Men er det det for så vidt angår NATO?

Jeg tror virkelig, at Danmark i NATO sammen med andre lande har prøvet på at neddæmpe den amerikanske entusiasme for bombninger. Jeg tror, at udenrigsministeren oplever det, som om han har vundet en sejr over USA. Det kan han ikke sige her. Men der har faktisk været skrevet meget både i den danske presse og i andre landes presse om, at man har sloges inden for NATO om dette spørgsmål.

Jeg opfatter det altså desværre bare ikke rigtig som en sejr. Jeg mener, at USA med de udlægninger, som vi allerede i dag kan opleve fra det amerikanske udenrigsministeriums side, og som er helt forskellige fra de udlægninger, som FN-talsmanden kommer med om situationen

for Sarajevo, nu fører sig frem som den ledende, stærke magt i NATO, og at NATO nu skal til at spille en rolle, som ikke er tjenerens, ikke er operatørens, men er rollen hos den, der sætter dagsordenen. Det kan jeg da godt forstå at udenrigsministeren ikke bryder sig om at se i øjnene, ligesom jeg på den anden side godt kan forstå, at nogle af de borgerlige ordførere er meget stolte over det.

Jeg kan undre mig lidt over statsministerens holdning. Men det er mit håb, at det ikke bliver til noget, at NATO og USA ikke får mulighed for at sætte dagsordenen, sådan som Mr. McClusky – var det vist han hed – fra det amerikanske udenrigsministerium lægger op til. Det er mit håb, at de ikke får mulighed for at sætte dagsordenen. Og i så fald kommer vi bedre ud af dette her, end det kunne se ud til, og end flertallet lægger op til ved at give sin tilslutning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

(Foretaget på den i forretningsordenens § 35, stk. 3, angivne måde).

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 105 stemmer (S, KF, V, CD, RV og KRF) mod 17 (SF og FP) 1 (Lissa Mathiasen (S)) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Dette vil blive meddelt udenrigsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 106:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for tvangsudkommandering af soldater til områder uden for det egentlige NATO-område.

Af Annette Just (FP) m.fl.

(Fremsat 16/8 93. Første behandling 16/8 93. Betænkning 17/8 93).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Forslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Annette Just (FP):

Fremskridtspartiet har tilsluttet sig SF's ændringsforslag til vort forslag med den begrundelse, at et midlertidigt stop for tvangsudkommandering, indtil forsvarsforligspartierne har fundet ud af, at vi er nødt til at have frivillighed, når vi taler om at sende soldater uden for det egentlige NATO-område, trods alt er bedre end intet stop for tvangsudkommandering.

Jeg tror ikke, det vil komme bag på nogen, når et flertal her i Folketinget, på trods af at vi har bøjet os så langt, nu vil stemme imod dette forslag. Jeg synes, det er en falliterklæring, at det er de samme partier, som lige før sagde: Men de skal ned at kæmpe, også midt i en borgerkrig, skønt man kan sige: Jamen vi har da noget, der hedder en lille smule frivillighed, når det drejer sig om Bosnien-Hercegovina. Godt nok skal de danske soldater ned i det område klos op ad Kroatien, men der er måske ikke så mange i flertalspartierne, der har tænkt på, at det er et grænseområde, vi sender vores folk ned til, og at de bliver tvangsudskrevet til området på den anden side af grænsen.

Jeg ved godt, at udenrigsministeren bl.a. i et svar til Forsvarsudvalget har sagt: Jamen det er kun 2 pct. af de soldater, der bliver sendt til Kroatien, som er blevet tvangsudkommanderet. Men han erkendte dog, at det var 8 pct. af befalingsmændene, der var udkommanderet til Kroatien. En vis del af de folk, vi har i Kroatien, er tvangsudkommanderet. De har ikke ønsket at blive FN-soldater; de har ønsket at være soldater til forsvar af Danmark og det NATO-område, som vi er en del af. De har ikke ønsket at være på en sådan udstationering, men et folketingsflertal kan altså nu sige: Jamen det kan vi altid tale om siden hen.

Jeg synes, det er rystende, at flertallet end ikke samme dag, som vi træffer beslutningen om at sende yderligere tropper af sted og optrappe konflikten ved at give tilladelse til bombninger, tør tage diskussionen op om reel frivillighed. Derfor har jeg også bedt om, at et par af de spørgsmål, som blev stillet i Forsvarsudvalget og besvaret i nattens løb, blev optrykt.

Der står bl.a. i svaret på spørgsmål nr. 3, at det ikke er forsvarsministeren bekendt, at det vil få karrieremæssige konsekvenser for det personel, der melder fra efter udpegning til tjenesten i Bosnien. Men forsvarsministeren erkender dog, at han heller ikke er bekendt med eksempler derpå på nuværende tidspunkt. Det kommer jo også først lidt senere. Jeg synes, der er nogle partier, der burde tænke sig om endnu en gang og stemme for dette yderst menneskelige forslag for de danske soldater, vi sender ned i den meget uhyggelige situation.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

(Foretaget på den i forretningsordenens § 35, stk. 3, angivne måde).

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 17 (SF og FP) stemte for, 106 (S, KF, V, CD, RV og KRF) imod.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Forsvarsudvalget (16/8 93):

Udtræder: Fischer (KF)

Ny stedf.: Ahlmann-Ohlsen (KF)

Udtræder: Pia Larsen (V)

Nyt medl.: Ellemann-Jensen (V)

Udtræder: Jens Thoft (SF)

Nyt medl.: Gert Petersen (SF)

Udtræder: Inger Marie Bruun-Vierø (RV)

Nyt medl.: Jørgen Estrup (RV)

[Formanden]

Der er ikke mere at foretage i dette møde, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke medlemmerne for den store forståelse, de har vist for de lidt anderledes forhold. Skulle det blive nødvendigt at indkalde Folketinget til flere møder i denne samling, vil meddelelse

om tidspunkt og dagsorden blive tilstillet medlemmerne skriftligt.

Fortsat god sommer!

Mødet hævet kl. 14.01
